

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120236038
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120236038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtina 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: E. H., nar. XX. XX. XXXX, X. XXX, zast. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie sumy 7 096,97 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 8. decembra 2020 č. k. 7Csp/81/2020-130 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, § 565, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu a uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 05. 12. 2014 uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ ev. č. 013203011051214, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 8 050,- eur, lehota splatnosti bola 120 mesiacov, t.j. od 12. 01. 2015 do 12. 11. 2024. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že výška úrokovej sadzby bola 12,90% p. a., mesačná anuitná splátka vrátane poistného bola 127,04 eura, z toho mesačná splátka poistného 6,52 eura, RPMN 13,76%, priemerná RPMN 11,25%, celkové náklady dlžníka 6 291,38 eura, celková čiastka úveru 14 341,38 eura, vypočítaná ako súčet výšky úveru a celkových nákladov dlžníka. Žalovaný si svoje platobné povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy riadne a včas neplnil, preto právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou v poradí treťou zo dňa 23. 03. 2017 vyzval žalovaného k úhrade nedoplatkov na splátkach v celkovej výške 389,65 eura s upozornením na zosplatenie úveru. Žalovaný dlžnú sumu žalobcovi neuhradil, preto žalobca úver dňa 24. 04. 2017 zosplatil. Zmluvný vzťah strán sporu založený na základe vyššie uvedenej Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (zmluvy o úvere) zo dňa 05. 12. 2014 spadá pod úpravu Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Uzavretú úverovú zmluvu teda súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá

pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. V konaní mal súd preukázané, že právny predchodca žalobca poskytol žalovanému titulom zmluvy o úvere sumu 8 050,- eur. Právny predchodca žalobcu si svoj záväzok riadne splnil a poskytol žalovanému dohodnutý úver, čo vyplýva aj z predloženého výpisu a žalovaný konal v rozpore so zmluvnými dojednania zmluvy o úvere a neuhrádzal pravidelné mesačné splátky riadne a včas, čím sa dostal do omeškania so splácaním svojej pohľadávky. Listom zo dňa 23. 03. 2017 vyzval žalobca žalovaného na okamžité zaplatenie omeškaných splátok a bol upozornený na to, že žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať okamžité vrátenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Listom zo dňa 24. 04. 2017 vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom a to ku dňu 24. 04. 2017. Zásielku s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru prevzal dňa 02. 05. 2017. Podaním zo dňa 27. 11. 2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 26. 11. 2019 postúpil predmetnú pohľadávku na žalobcu spolu aj s príslušenstvom a právami z akéhokoľvek zabezpečenia. Nakoľko žalovaný v podanom odpore namietal skutočnosti, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nemohlo dôjsť, keď neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, súd za týmto účelom vyzval žalobcu na doloženie listiny preukazujúcej dodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a to najmä doručenie predžalobnej upomienky. Žalobca aj napriek výzve doručenie predžalobnej upomienky (v poradí tretej) nedoložil, a keďže žalovaný poprel, že by mu bola táto listina doručená, bolo na žalobcovi dôkazné bremeno, aby preukázal doručenie predžalobnej upomienky, čo v konaní nepreukázal. Za daného skutkového stavu súd ustálil, že k zosplatneniu pohľadávky v tomto prípade nedošlo, a preto nenastala ešte konečná splatnosť úveru, pretože táto podľa zmluvy mala nastať až 12. 11. 2024. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je jednostranný úkon veriteľa, nemusí byť doručovaný do vlastných rúk, okamih účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je viazaný na deň, ktorý určil veriteľ. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom z logického výkladu vyplýva, že pred vyhlásením zosplatnenia musí byť splnená podmienka v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch koriguje ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré veriteľovi umožňuje zosplatniť dlh až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účelom toto ustanovenia je ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami okamžitej splatnosti celého dlhu, ku ktorej by podľa § 565 Občianskeho zákonníka mohlo dôjsť už aj pri krátkodobom omeškaní trvajúcim len niekoľko dní. Súd dospel k záveru, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v rozpore so zákonom, nakoľko nepreukázal, že by žalovaného upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Ide o obligatórnu a zároveň kumulatívnu podmienku platného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy. Listina, ktorú žalobca predložil súdu s označením tretia upomienka - pokus o zmier by bola akceptovaná ako splnená podmienka, avšak len v prípade, ak by súd mal za preukázané, že predmetná listina bola žalovanému doručená. Žalobca dôkazné bremeno neuniesol, keď ani na výzvu súdu o preukázanie splnenia podmienok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, doručenkou k predžalobnej výzve nedoložil.

1.2. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietá. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010 sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Následne súd pristúpil ku skúmaniu, či sú splnené procesné podmienky a to, či má žalobca aktívnu legitímáciu v danom spore. Nakoľko žalobca nepreukázal, že k oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti predchádzala výzva, resp. upozornenie adresované žalovanému o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, je nutné konštatovať, že pre rozpor so zákonom, t.j. s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplatneniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto

spoplatnením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala, a preto zmluva o postúpení pohľadávky je tak isto neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho žalobca nie je subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore. S poukazom na vyššie uvedené súd ustálil, že žalobca v tomto konaní nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a ktoré bolo uplatnené v tomto konaní, preto žalobcovi nie je možné toto právo priznať a súd žalobu z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní zamietol. Vzhľadom na určujúci záver o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a zmluvy o postúpení pohľadávok, dôsledkom už ktorého je nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, nie je potrebné bližšie sa zaoberať ďalšími námietkami, ktoré uviedol žalovaný v podanom odpore. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a žalovanému, ktorý mal v spore plný úspech vo veci priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, odôvodniac ho podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), d), f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 7 096,97 eura s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 7 151,05 eura od 10. 05. 2017 do 02. 12. 2019, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 7 110,03 eura od 03. 12. 2019 do 20. 01. 2020 a úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 7 096,97 eura od 21. 01. 2020 do zaplatenia a priznal mu náhradu trov konania vo výške trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na ich strane pre nepreukázanie splnenia podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Ich aktívnu legitímáciu v tomto spore preukazujú zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Nakoľko predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky, za účelom preukázania ich aktívnej legitímácie súdu predložili aj výzvu ich právneho predchodcu, banky, zo dňa 24. 04. 2017 vrátane doručky, ktorá preukazuje doručenie zásielky žalovanému dňa 24. 04. 2017, ktorú žalovaný prevzal dňa 02. 05. 2017. Predloženou výzvou, doručovanou žalovanému na adresu, ktorú uviedol v zmluve o úvere, preukazujú splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Súd prvej inštancie tento nimi predložený listinný dôkaz nevykonal, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. V spore preukázali, že ich právny predchodca dňa 22. 04. 2017 vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného dlhu pred postúpením pohľadávky. Žalovaný, napriek písomnej výzve ich právneho predchodcu, svoj dlh nezaplatil a do omeškania s jeho zaplatením sa dostal viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko žalovaný napriek výzve banky bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu voči banke, na ktorého zaplatenie bol preukázateľne vyzvaný, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. K postúpeniu pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu došlo riadne a platne, čím je daná ich aktívna legitímácia v tomto spore. Pokiaľ súd uviedol, že nebolo preukázané, že si právny predchodca žalobcu splnil podmienky požadované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, predovšetkým čo sa týka doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní práva na zosplatenie úveru, toto tvrdenie súdu nie je správne. Spolu so žalobou bola súdu doručená nielen tretia upomienka zo dňa 23. 03. 2017 (výzva na úhradu omeškanej splátky), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto žalovanému, a to pod číslom zásielky RK049935658SK. Z tohto podacieho hárku je zrejmé, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 07. 08. 2017, čo vyplýva z dátumu na ľavej bočnej strane hárku. Obe tieto listiny a tiež výzva jeho právneho predchodcu na predčasné splatenie s doručenkou, sú súčasťou súdneho spisu od doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu, preto má za nesporné, že v tomto spore bolo preukázané, že k zosplateniu dlhu došlo platne a tvrdenie súdu, že žalobca nepreukázal doručenie predmetných výziev, je nesprávne. Vzhľadom na uvedené, má za to, že konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie je nepreskúmateľné. V tejto súvislosti súd poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR na posudzovanie účinkov doručenia poštových zásielok. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 45/2018, príp. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011). Správnym a náležitým zistením skutkového stavu veci,

ako aj správnym právnym posúdením veci by súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že im v tomto spore svedčí aktívna legitímácia, keďže k zosplatneniu úveru došlo platne. Na základe týchto skutočností navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v súlade s petitom tohto odvolania.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že podľa jeho názoru za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 05. 2020 sp. zn. 1Co/301/2019. Poukázal tiež na rozsudok NS SR zo dňa 28. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, podľa ktorého podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy vecí podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom. Možno dodať, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách pritom nie je možné považovať výzvu na úhradu dlžnej sumy, resp. upozornenie na možné zosplatnenie vyhlásením mimoriadnej splatnosti, pokiaľ sa vo výzve neodkazuje na postup podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Spotrebiteľ totiž vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Z uvedeného dôvodu žalobca nepreukázal, že by právny predchodca žalobcu postupoval v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže nepredložil výzvu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu, na ktorú je konajúci súd povinný prihliadať ex offo. Vyhlásenie veriteľa o predčasnej splatnosti dlhu je jednostrannou zmenou zmluvných podmienok, ktorá ako vyplýva z poslednej judikatúry Súdneho dvora EÚ (rozsudok vo veci C-92/11, RWE Vertrie AG vs. Verbräuchen Zentrale Nordrhein - Westfalen a ďalšie) má byť nevyhnutne odôvodnená. Z výzvy zo dňa 23. 03. 2017 a z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 24. 04. 2017 nie je zrejmé, pre omeškania s ktorou mesačnou splátkou došlo k zmene zmluvných podmienok, a teda k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. List zo dňa 23. 03. 2017, aj výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 24. 04. 2017 treba považovať pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené, pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. V takom prípade žalobca nepreukázal splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a zároveň tiež došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, keďže neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou - žalobcom, proti výroku, ktoré bolo v jeho neprospech (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby jeho zopakovania alebo doplnenia (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podanou žalobou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 7 096,97 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Všeobecná úverová banka, a. s.) a žalovaným bola uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 05. 12. 2014, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 8 050,- eur. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a úver prestal riadne a včas splácať. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na uhradenie omeškaných úverových splátok, pričom žalovaného zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú uhradené, žalobca vyhlási predčasnú splatnosť celého dlhu. Keďže omeškané splátky neboli uhradené ani v dodatočnej lehote na plnenie, žalobca ku dňu 24. 04. 2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo žalovanému spolu s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy doručené dňa 02. 05. 2017. Nakoľko žalovaný ani v 7-dňovej lehote neuhradil žalovanú sumu, dostal sa tak do omeškania. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku žalobcovi. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď mal za to, že žalobca nepreukázal, že k oznámeniu o vyhlásení

mimoriadnej splatnosti predchádzala výzva, resp. upozornenie adresované žalovanému o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, preto je nutné konštatovať, že pre rozpor so zákonom, t.j. s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko nedošlo k platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto zosplatením vzniknutej pohľadávky. Takáto pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala, a preto zmluva o postúpení pohľadávky je takisto neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho žalobca nie je subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore a uplatnené právo preto nie je možné žalobcovi priznať. V dôsledku odvolania žalobcu je tento záver súdu predmetom preskúmania odvolacím súdom.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

9. Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania správne zhrnul skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil a to v otázke rozhodujúcej pre posúdenie danej veci - v otázke neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a aktívnej legitimácie žalobcu. S poukazom na uvedené, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

10. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

11. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok z 29. 06. 2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009).

12. V danej veci bolo odvolanie podané z dvoch základných dôvodov, a to nesprávneho právneho posúdenia nepreukázania splnenia podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách a nepreukázanie, že si právny predchodca žalobcu splnil podmienky

požadované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a tiež z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

13. Čo sa týka preukázania splnenia podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, k tomu je potrebné uviesť, že aj keď súd prvej inštancie ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách v napadnutom rozhodnutí citoval, čo bolo správne, pretože toto ustanovenie na danú vec dopadá, pretože vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákomom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom *lex specialis*, toto ustanovenie nebolo pre posúdenie veci a záver súdu rozhodujúce, keďže súd prvej inštancie nedodržaním podmienok, upravených v tomto ustanovení neodôvodnil a z tohto dôvodu k zamietnutiu žaloby nedošlo. Toto ustanovenie upravuje postup v prípade, ak dôjde k postúpeniu pohľadávky medzi bankou a nebankovým subjektom, pričom v takom prípade je okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa Zákona o bankách, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., pričom toto ustanovenie sprísňuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky. Podmienkami v zmysle tohto ustanovenia sa zaoberal NS SR v rozhodnutiach 7Cdo 26/2017 zo dňa 28. marca 2018 a v rozhodnutí zo dňa 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 60/2018.

14. K nesprávnemu posúdeniu podmienok pre vyhlásenie mimoriadneho zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobca v konaní nepreukázal doručenie výzvy právneho predchodcu žalobcu žalovanému na úhradu pohľadávky v lehote do 15 dní, pričom by išlo o pohľadávku, s ktorou bola v omeškaní viac ako 90 dní. Následné doručenie oznámenia o zosplatnení pohľadávky žalovanému už v konaní bolo preukázané. Napriek tomu, vzhľadom k nepreukázaniu doručenia výzvy pred zosplatnením pohľadávky žalovanému, čo v konaní namietal, sa aj odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že k zosplatneniu pohľadávky nedošlo platne a potom nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu tejto pohľadávky na žalobcu, preto ak súd prvej inštancie žalobu žalobcu z tohto dôvodu zamietol, je jeho záver o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu správny. Otázka aktívnej, či pasívnej legitímácie v konaní je otázka, ktorú súd musí skúmať *ex offio*, teda bez ohľadu na to, či je niektorou zo strán namietaná, preto sa ňou súd prvej inštancie správne zaoberal. Pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu pritom bolo potrebné posúdiť to, či došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky a splneniu podmienok výzvy banky adresovanej žalovanej v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Keďže dospel k záveru, že mimoriadna splatnosť pohľadávky nebola platne vyhlásená, následne ani nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, s čím sa odvolací súd stotožňuje. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd ešte dodáva, že tvrdenie žalobcu, že výzvu ich právneho predchodcu, banky, zo dňa 24. 04. 2017 vrátane doručky, ktorá preukazuje doručenie zásielky žalovanému dňa 24. 04. 2017, ktorú žalovaný prevzal dňa 02. 05. 2017, súd prvej inštancie nevykonala, nie je pravdivé, pretože súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 08. 12. 2020 spolu s oboznamovaním aj ostatných listinných dôkazov túto výzvu aj doručku k nej oboznámil a zaoberal sa s ňou aj v napadnutom rozsudku. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu z dôvodu, že mal za to, že žalobca nepreukázal, že k oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti predchádzala výzva (ktorá by bola žalovanému aj doručená), resp. upozornenie adresované žalovanému o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, preto považoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti za neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplatneniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie takejto zosplatnenej pohľadávky. S takýmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje, pričom ešte dodáva, že tvrdenie žalobcu, že spolu so žalobou bola súdu doručená nielen tretia upomienka zo dňa 23. 03. 2017 (výzva na úhradu omeškanej splátky), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto žalovanému, a to pod číslom zásielky RK049935658SK tiež nie je pravdivé. Takýto hárok spolu so žalobou súdu predložený nebol, žalobca ho predložil až v odvolacom konaní, pričom v tejto fáze už ide o dôkaz, na ktorý odvolací súd v zmysle ustanovenia § 366 CSP neprihliadol, pričom je potrebné tiež uviesť, že ani z hárku predloženého súdu v odvolacom konaní nevyplýva, že by výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 07. 08. 2017 (nie je to uvedené na ľavej bočnej strane hárku, ako tvrdil žalobca), a aj keby tomu tak bolo, išlo by o doručovanie upomienky zo dňa 23. 03. 2017 po 5 mesiacoch, a to až po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda ani v takom prípade by táto výzva nemala za následok splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca teda nepreukázal

splnenie podmienok pre zosplatnenie úveru a následné postúpenie pohľadávky, preto je záver súdu prvej inštancie o nedostatku jeho aktívnej legitímácie správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Na záver odvolací súd ešte k žalobcom namietanej nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa v ňom vypořiadal so všetkými pre posúdenie veci rozhodujúcimi argumentmi, rozhodnutie riadne odôvodnil a ustálil aj správny právny záver, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).